

Mitä tehtiin ja mitä kunnat voivat hyötyä tällaisesta tarkastelutavasta?

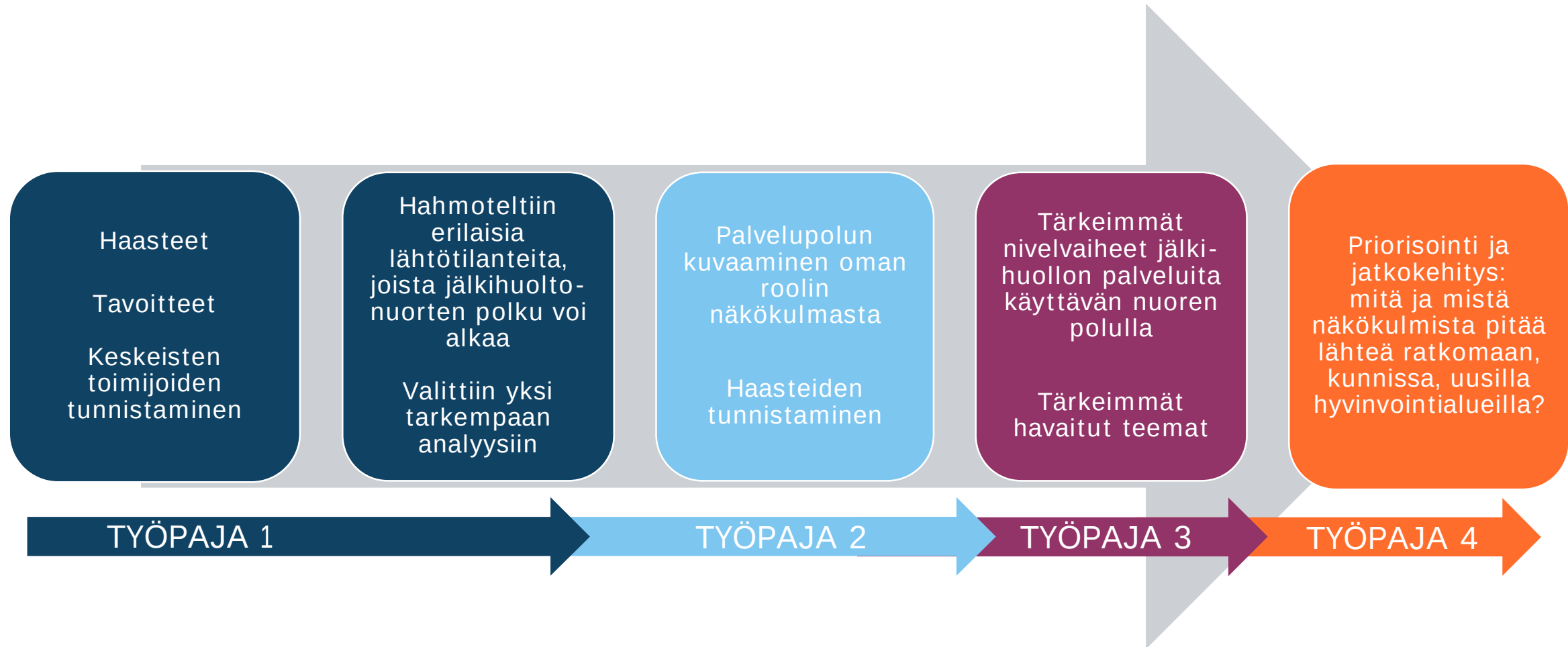
Palvelumuotoilijat Minna Vänskä ja Juha Tuulaniemi
Visuaalinen suunnittelija Heli Härkönen
Gofore Oy

Osallistujatahot

- Koulutustoimi
- Aikuis- ja perhetyö
- Opiskeluhoito
- Kokemusasiantuntijat, Pesäpuu ry
- Ohjaamotyö
- Kuntien ja kaupunkien sosiaalityö
- Nuorisolääkärit
- Työllistymisen palvelut
- KELA
- STM
- Kuntaliitto

Työskentelyn eteneminen

Tunnistettuja nuorten elämäntilanteita

- Päihderiippuvainen nuori
- Nuori palaa kotipaikkakunnalle oltuaan pitkään toisaalla sijoituksessa
- Nuoret vanhemmat
- Pitkäaikaisesta perhehoidosta pois siirtyvä
- Ilman huoltajaa maahan tuleva
- Vammainen nuori
- Lapsi, joka siirtyy pois sijaishuollosta
- työryhmä vastusti ajatusta käsitellä nuoria yhden profiilin kautta.
- Päätimme keskittyä ”Huostaanotettu teini-ikäisenä” profiiliin. Perusteita profiilin valintaan:
 - Näyttäytyvät todella haastavina, täytyy saada luottamus, jotta eivät karkaisi
 - 14-15 –vuotiaiden kohdalla on myös aikaa toimia ennen täysi-ikäisyyttä
 - Antaa mahdollisuuden keskittyä jälkihuollon kehittämiseen, että työ alkaisi jo aiemmin tai miten työhön voidaan valmistautua jo aikaisemmin

Palvelupolun
kuvaaminen oman
roolin
näkökulmasta

Haasteiden
tunnistaminen

Tärkeimmät
nivelvaiheet jälki-
huollon palveluita
käyttävän nuoren
polulla

Tärkeimmät
havaitut teemat

Priorisointi ja
jatkokehitys:
mitä ja mistä
näkökulmista pitää
lähteä ratkomaan,
kunnissa, uusilla
hyvinvointialueilla?

Yhteenvetona: Teemat

- Jatkuvuus
- Pysyvä(t) tukihenkilö(t)
- Jatkuva tuki ihmissuhteiden muodostamiselle ja tärkeiden ihmissuhteiden ylläpitämiselle
- Voimavarojen vahvistaminen, tulevaisuuden suunnitelmat, unelmat
- Nuoren eheytyksen tukeminen
- Nuoren osallisuuden edistäminen
 - Mitä nuori itse ajattelee? Tutkimuksissa näkyy kokemus ulkopuolisuudesta. Miten kuulemme nuoria paremmin? Nuoren oma ääni esille.
- Nuoren kanssa työtätekevien jaksamisesta huolehtiminen synnyttää jatkuvuutta.
 - Huomioitava, että nuoren verkostosta huolehtiminen ja tiedonvälityksestä huolehtiminen on konkreettinen työtehtävä
- Aina saattaen uuteen elämänvaiheeseen ja –tilanteeseen
 - Terveysasiat tulee huolehtia kuntoon alaikäisenä, tulee tehdä valmisteleva työ hyvin
 - Työntekijävaihdoksia tulee välttää ja muuten ne tulee hoitaa saattaen
 - Asumisharjoittelut, itsenäistymisen harjoittelu ja tässäkin yhteistyö eri tahojen välillä. Tarvittaessa tuettu asuminen, tarpeeksi paikkoja.
 - Onko oikea aika opinnoille nyt?
 - Tuki opintojen aikana, koulutoimen/sivistystoimen osaamisen kehittäminen
 - Tukea työelämään siirtymiseen
- Jatkuva ja toistuva tiedonjako ymmärrettävällä tavalla, oikealla asenteella
 - Yhteinen kirjaaminen suunnitelmiin, nuori keskiössä
 - Varmistetaan ja vahvistetaan ymmärrystä

Jälkihuollon polku

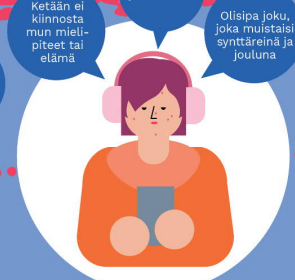
TARPEET,
NÄKEMYKSET,
KOKEMUKSET

Alle 6-vuotias

7-12-vuotias

13-16-vuotias

16-17-vuotias

17-18-vuotias

18-25-vuotias

Yli 25-vuotias

Matalan kynnyksen tuki

Tukea jo varhaisessa vaiheessa, esim. yksinäisyyteen

Aloitetaan keskusteleminen jälkihuoltoon siirtymisestä ajoissa

Jälkihuoltoon siirtymisen suunnittelu alkaa

17-vuotiaana jälkihuoltoon siirtymisen tulee entistä ajankohtaisemmaksi

Asuminen ja arjen hallinta

Aktiivisempi valmistautuminen alkaa

Tukea ihmissuhteiden luomiseen ja ylläpitämiseen

Tukea eheytymiseen: Oman elämäntarinan ymmärtäminen

Kuultuksi tuleminen

Omiin valmiuksiin sopiva asunto

Viestintä: Vältetään vastuilla peloteltua

Arvio tulevaisuuden tuen tarpeesta jo hyvissä ajoin

Viestintä on toistuvaa ja jatkuva

Omatoimijoukko, tulevaisuuden suunnittelu

Kerrotaan palvelut, tuet, omat oikeudet

Itsenäistymistaitojen harjoittelu alkaa

Oikeudet ja mahdollisuudet jälkihuollossa ja itsenäisessä elämässä

Käydään läpi täysi-ikäisen velvoitukset

Terveyspalvelut, siirtyminen neuvolasta kouluterveystieteiden huoltoon piiriin

Jatkuvuus: Huolehditaan lapsen kanssa työskentelevien tahojen verkostosta

Tiedonkulkua: Lapsen osallisuus

Jatkuvuus: Huolehditaan lapsen omasta läheisten ihmisten verkostosta

Aikuisen vastuun valmistautuminen alkaa, esim. asuminen, oman talouden hoito

Tiedonkulkua: Nuoren osallisuus

Terveyspalvelut, ennakkoavasti kohti täysi-ikäisyyttä, saattaen palvelusta toiseen: erityisesti mielenterveyspalvelut, kuntoutukset

Jatkuvuus: Huolehditaan nuoren kanssa työskentelevien tahojen verkostosta

Jatkuvuus: Huolehditaan nuoren omasta läheisten ihmisten verkostosta

Opinnot: Onko oikea aika nyt? Terveys ensin.

Opinnot: Tuki oppilaitoksissa? Palveluohjaus?

Mietitään yhdessä, millä keinoinla kohti työnantajan ovea. Esim. Ammatillinen kuntoutus, oppilaitos ja Kela

Tuki omaan elämään, asuminen, talouden hoito, oma ympäristö, oma tukiverkosto

Tiedonkulkua: Nuoren osallisuus

Jatkuvuus: Huolehditaan nuoren kanssa työskentelevien tahojen verkostosta

Jatkuvuus: Huolehditaan nuoren omasta läheisten ihmisten verkostosta

Perhe / Perhekodin väki

Terveyspalvelut esim. neuvola tai perheneuvola

Nuorisokeskukset ja -tilat

Kunnan nuorisotyö

Nuorisokeskukset ja -tilat

Koulukuraattori

Sosiaaliohjaaja

Jälkihuollon ohjaaja

Sosiaaliohjaaja

Jälkihuollon ohjaaja

Kuntien matalan kynnyksen palvelut

Päiväkotit / esiopetus: Oma aikuinen

Koulutustoimi: Opiskelijahuolto

Koulujen iltapäivätoiminta

Koulutustoimi: Opiskelijahuolto

Kuntien ja kaupunkien sosiaalityö

Koulupsykologi

Ammatinvalintapsykologi

Mielenterveyspalvelut

Ammatinvalintapsykologi

Mielenterveyspalvelut

Opinto-ohjaaja

Sosiaalitoimi

Terveyspalvelut esim. neuvola tai perheneuvola

Kuntien ja kaupunkien sosiaalityö

Harrastukset

Nuorisopsykiatriclinikan poliklinikka

Harrastukset

Opettaja (+ erityisopettaja ja opinto-ohjaaja)

Kokemusasiantuntija nuori

Harrastukset

Harrastukset

Muut läheiset ja ystävät

Muut läheiset ja ystävät

Terveyspalvelut

Jatkuvuus on kaiken A ja O, jossa lopulta kunta säästää. Miten tätä voisi priorisoida?

- Nuoren kanssa työtä tekevien jaksamisesta huolehtiminen synnyttää jatkuvuutta: Vähentää työntekijöiden vaihtuvuutta.
- Jatkuva tuki ihmissuhteiden muodostamiselle ja tärkeiden ihmissuhteiden ylläpitämiselle. Oman verkoston tärkeys on valtava.
- Pysyvä(t), tutut viranomaiset: Oma aikuinen, johon voi luottaa läpi koko matkan.
- Jatkuva ja toistuva tiedonjako ymmärrettävällä tavalla, oikealla asenteella.
- Aina saatetaan uuteen elämäntilanteeseen ja -tilanteeseen tai palvelusta toiseen.

Voimavarojen kautta

- Eheytyminen: Voimavarat | Minuus | Läheiset ihmissuhteet: ystävät, perhesuhteet, sukulaiset | Oma vanhemmuus
- Tulevaisuus-orientaatio: Voimavarojen vahvistaminen | Konkreettinen tulevaisuudensuunnittelu | Unelmät

Toimitaan aina nuoren etu edellä

- Nuoren osallisuuden edistäminen: Mitä nuori itse ajattelee?
- Henkilövaihdoksia vältettävä tai tehtävä saattaen ja ajan kanssa.
- Johtaminen:
 - Työntekijöiden työhyvinvointi, työn haastavuus ja arvaamattomuus.
 - Yhteisen tiedon jakaminen: jos tieto ei kulje ja johtaminen ole yhdensuuntaista niin toiminta on sirpaloista tai voi sirpaloitua yhä enemmän.
 - Yhdysohjainto: Tunnettaanko keskeiset yhteistyökumppanit, asiantuntijat? Osataanko ohjata olennaisien ihmisten luokse? Millä taholla on tarkin tilannekuva polun eri vaiheissa? Toimimme yhdessä, konsernin laajuudella?

KUNTA-
LIITTO

KUNTA-
LIITTO

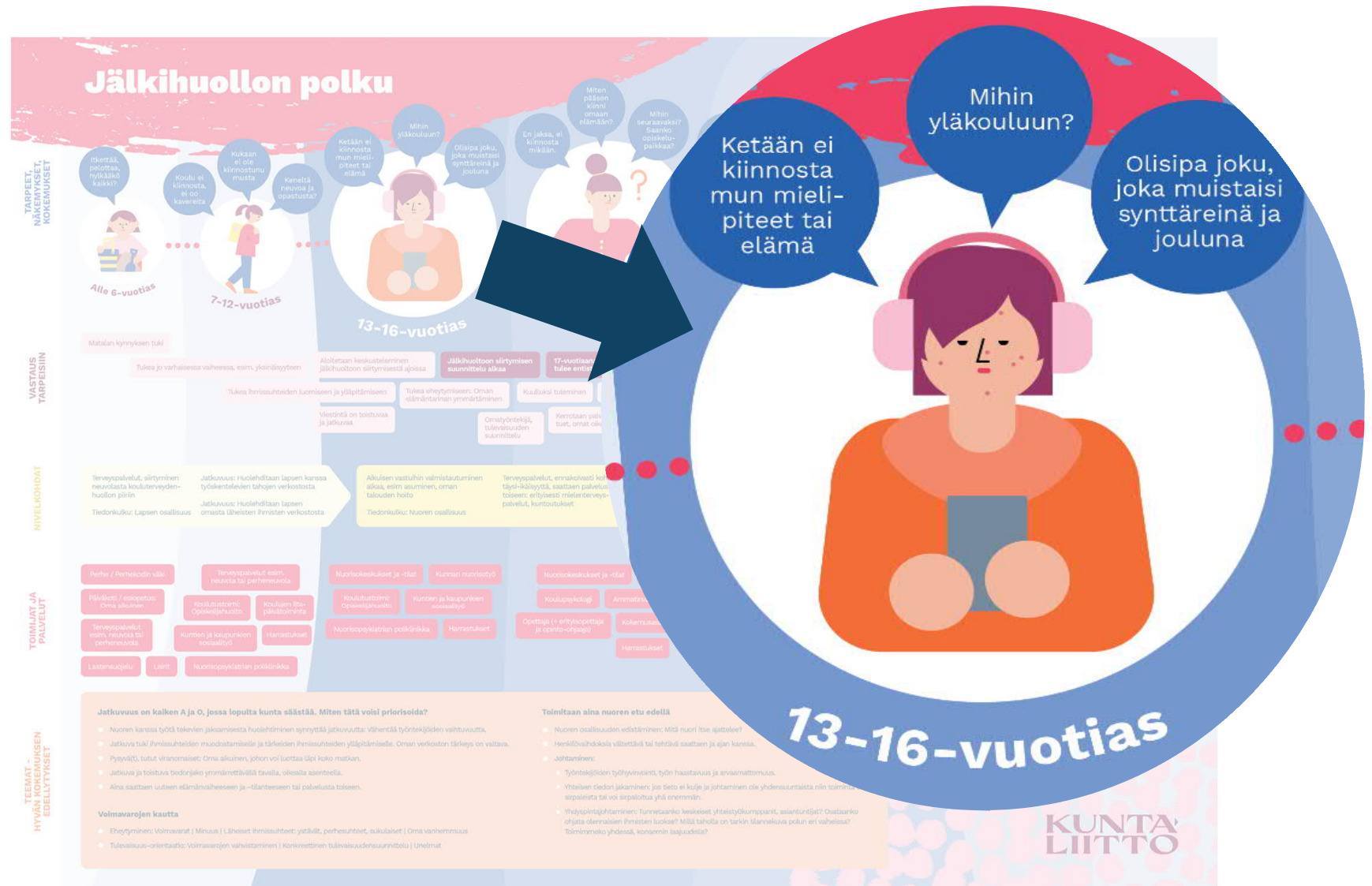
VASTAUS
TARPEISIIN

NIVELKOHDAT

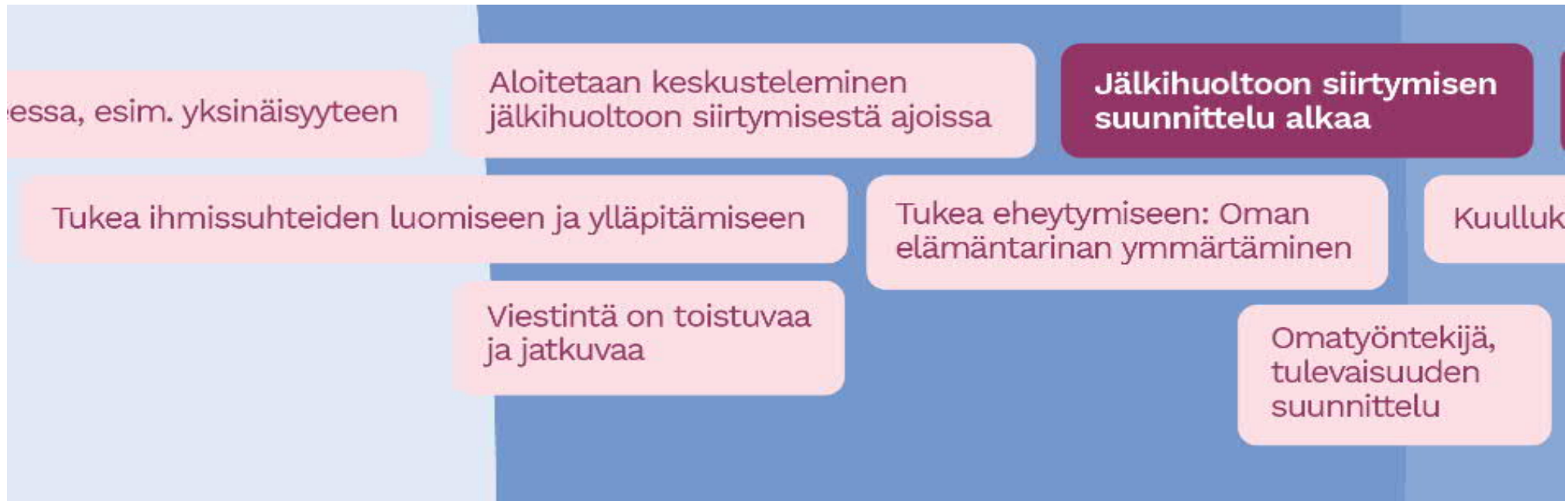
TOIMIJAT JA
PALVELUT

TEEMAT -
HYVÄN KOKEMUKSEN
EDELLYTYKSET

TARPEET, NÄKEMYKSET, KOKEMUKSET

VASTAUS TARPEISIIN

NIVELKOHDAT

Aikuisen vastuihin valmistautuminen alkaa, esim asuminen, oman talouden hoito

Tiedonkulku: Nuoren osallisuus

Terveyspalvelut, ennakoivasti kohti täysi-ikäisyyttä, saattaen palvelusta toiseen: erityisesti mielenterveyspalvelut, kuntoutukset

Jatkuvuus: Huolehditaan nuoren kanssa työskentelevien tahojen verkostosta

Jatkuvuus: Huolehditaan nuoren omasta läheisten ihmisten verkostosta

TOIMIJAT JA PALVELUT

Nuorisokeskukset ja -tilat

Kunnan nuorisotyö

Koulutustoimi:
Opiskelijahuolto

Kuntien ja kaupunkien
sosiaalityö

Nuorisopsykiatrian poliklinikka

Harrastukset

TEEMAT - HYVÄN KOKEMUKSEN EDELITYKSET

Jatkuvuus on kaiken A ja O, jossa lopulta kunta säästää. Miten tätä voisi priorisoida?

- Nuoren kanssa työtä tekevien jaksamisesta huolehtiminen synnyttää jatkuvuutta: Vähentää työntekijöiden vaihtuvuutta.
- Jatkuva tuki ihmissuhteiden muodostamiselle ja tärkeiden ihmissuhteiden ylläpitämiselle. Oman verkoston tärkeys on valtava.
- Pysyvä(t), tutut viranomaiset: Oma aikuinen, johon voi luottaa läpi koko matkan.
- Jatkuva ja toistuva tiedonjako ymmärrettävällä tavalla, oikealla asenteella.
- Aina saattaen uuteen elämänvaiheeseen ja –tilanteeseen tai palvelusta toiseen.

Voimavarojen kautta

- Eheytyminen: Voimavarat | Minuus | Läheiset ihmissuhteet: ystävät, perhesuhteet, sukulaiset | Oma vanhemmuus
- Tulevaisuus-orientaatio: Voimavarojen vahvistaminen | Konkreettinen tulevaisuudensuunnittelu | Unelmat

TEEMAT - HYVÄN KOKEMUKSEN EDELLYTYKSET

Toimitaan aina nuoren etu edellä

- Nuoren osallisuuden edistäminen: Mitä nuori itse ajattelee?
- Henkilövaihdoksia vältettävä tai tehtävä saattaen ja ajan kanssa.
- Johtaminen:
 - Työntekijöiden työhyvinvointi, työn haastavuus ja arvaamattomuus.
 - Yhteisen tiedon jakaminen: jos tieto ei kulje ja johtaminen ole yhdensuuntaista niin toiminta on sirpaleista tai voi sirpaloitua yhä enemmän.
 - Yhdyspintajohtaminen: Tunnetaanko keskeiset yhteistyökumppanit, asiantuntijat? Osataanko ohjata olennaisien ihmisten luokse? Millä taholla on tarkin tilannekuva polun eri vaiheissa? Toimimmeko yhdessä, konsernin laajuudella?

Tukimateriaali kunnille

Jälkihuollon palvelut kunnissa

Tukimateriaali

Kuntaliitto 2021

Onko opintojen aika nyt?

- Onko palvelu-järjestelmämme viritetty liikaa aikuisuutta korostavaksi? Onko palvelusiirtymissä pidettävä tiukasti kiinni 18 vuoden rajasta?
- Onko opintojen aika nyt? Onko aina huono asia ottaa vähän hitaammin?
 - Aikalisä ja reilusti muita palveluita käyttöön.
- Miten kunnassa voidaan toimia nuoren kannalta kestävästi ja pidemmän ajan vaikuttavuutta ajatellen?

• Muistiinpanoille

7

KUNTA
LIITTO

Miten varmistetaan nuorten kanssa toimivien tukihenkilöiden jaksaminen?

- Miten voimme tarkastella työmääriä kriittisesti?
 - Esim. nuoren oman verkoston ylläpitäminen tulee olla näkyvä tehtävä.
- Miten voimme tehdä paremmin näkyväksi tärkeitä työtehtäviä?
- Miten voimme paremmin tukea monialaisen yhteistyön rakenteita?
- Jatkuvuus on nuoren etu, työtä leimaa haastavuus ja arvaamattomuus, työntekijöiden vaihtuvuus, työntekijäpula

• Muistiinpanoille

3

KUNTA
LIITTO

KUNTA
LIITTO